

Uchwała Rady Młodych Naukowców nr V/13
z dnia 16 czerwca 2016 r.

w sprawie stanowiska RMN
na temat systemu studiów doktoranckich

§ 1

Działając na podstawie § 3 ust. 2 zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie powołania Rady Młodych Naukowców, RMN przedstawia swoje stanowisko na temat systemu studiów doktoranckich.

1. Rada Młodych Naukowców uważa za kluczowe dla dynamicznego rozwoju młodych naukowców wprowadzenie zmian w systemie organizacji i realizacji studiów doktoranckich w Polsce, których celem jest utrzymanie lub wzrost liczby doktorantów przy jednoczesnym wzroście liczby i jakości przygotowywanych rozpraw doktorskich.
2. **Podniesienie wymagań względem jednostek uprawnionych do prowadzenia studiów doktoranckich** poprzez przyznanie tego prawa tylko jednostkom z prawem do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w danej dyscyplinie lub jednostkom z kategorią naukową A lub A+. RMN jest zdania, iż realizacja studiów doktoranckich w najlepszych jednostkach naukowych jest szansą na stałe podnoszenie jakości prowadzonych badań i jakości przygotowywanych doktoratów. Jednostki niespełniające powyższych wymagań, które są w stanie zagwarantować realizację studiów doktoranckich na najwyższym poziomie, powinny mieć możliwość ich prowadzenia po uzyskaniu wcześniejszej akceptacji powiązanej z oceną jakości kadry naukowej i programu tych studiów. Jednocześnie RMN wskazuje, iż wykorzystanie szans wynikających z powyższych zmian wymaga uprzednich zmian związanych z podniesieniem wymagań dotyczących zasad kategoryzacji jednostek naukowych oraz uprawnień do nadawania stopni naukowych.
3. **Stypendium doktoranckie dla wszystkich doktorantów.** Zdaniem RMN jedną z głównych przyczyn niepodejmowania studiów doktoranckich przez najlepszych absolwentów jest brak stabilności finansowej, a w związku z tym poszukiwanie jej na rynku pracy. W naszej opinii dynamiczny rozwój polskiej nauki nie jest możliwy bez zaangażowania najzdolniejszych młodych osób. Z tego też względu uważamy, iż każdy doktorant powinien otrzymywać stypendium doktoranckie. Jednocześnie jego wysokość musi być zagwarantowana na poziomie minimum najniższego wynagrodzenia asystenta.

4. **Stypendium doktoranckie przez cały okres studiów doktoranckich.** RMN stoi na stanowisku, iż stypendium powinno zostać przyznane doktorantowi od pierwszego roku z zapewnieniem (promesą) jego otrzymywania przez cały okres studiów pod warunkiem pozytywnej corocznej ewaluacji poczyniń doktoranta. Zapewniłoby to młodym uczynom poczucie stabilności finansowej oraz pewność, iż realizacja kolejnych etapów studiów umożliwi im dalszą wypłatę środków stypendialnych.
5. **Rezygnacja z niestacjonarnych studiów doktoranckich.** W opinii RMN jedynie jak najpełniejsze zaangażowanie doktoranta w realizację programu kształcenia studiów III stopnia oraz prowadzenie badań daje gwarancję terminowości przygotowania rozprawy doktorskiej oraz jej jakości. W związku z tym postulujemy ograniczenie możliwości prowadzenia studiów doktoranckich do ich formy stacjonarnej pozwalającej właśnie na takie zaangażowanie młodego badacza. Osoby, które z różnych przyczyn nie dostaną się na te studia lub nie będą w stanie w nich w pełni uczestniczyć, powinny mieć możliwość przygotowania rozprawy i obrony z tzw. „wolnej stopy”.
6. **Realizacja studiów doktoranckich powinna odbywać się w oparciu o indywidualany program studiów,** który obejmuje obligatoryjnie moduły związane z przygotowaniem metodologicznym do realizacji badań naukowych. Zdaniem RMN każdy doktorant powinien na początku swoich studiów ustalać wspólnie z promotorem/opiekunem program tych studiów, który będzie podlegał corocznemu przeglądowi, mając na względzie przygotowanej rozprawy doktorskiej najwyższej jakości oraz prawidłowy i zrównoważony rozwój młodego naukowca.
7. **Umiędzynarodowienie studiów doktoranckich** m.in. poprzez stworzenie mechanizmów na poziomie ogólnopolskim lub uczelnianym, zachęcających do zagranicznych wyjazdów (krótko i długoterminowych) naukowych oraz ułatwienie przyjazdu zagranicznym doktorantom do Polski np. poprzez wprowadzenie do programu studiów obowiązku odbycia kilkudniowego wyjazdu zagranicznego (w formie wyjazdu studyjnego lub konferencji naukowych), na którego organizację jednostka prowadząca studia będzie otrzymywała środki z budżetu państwa oraz ułatwienie możliwości prowadzenia studiów doktoranckich wspólnie z zagranicznymi jednostkami naukowymi.
8. **Obowiązkowe przeszkolenie pedagogiczne dla doktorantów.** RMN uważa, iż bardzo ważnym aspektem w realizacji programu studiów doktoranckich jest prowadzenie lub współprowadzenie zajęć dla studentów, w wymiarze niezakłócającym prawidłowej realizacji programu studiów doktoranckich i jakości badań naukowych prowadzonych w związku z przygotowawaną rozprawą. W opinii RMN część doktorantów będzie w przyszłości kontynuowała swoją karierę naukową i kształcić kolejne pokolenia młodych

ludzi. Z tego też względu uważamy, iż kluczowe jest nabycie przez nich odpowiednich kompetencji związanych z prawidłowym (metodycznym) prowadzeniem zajęć. Niektóre jednostki oferują już swoim doktorantom możliwość odbycia przeszkolenia pedagogicznego ale uważamy, iż powinno to stać się obowiązkiem dla wszystkich doktorantów.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców

dr Emanuel Kulczycki